

HE KUPU WHAKAMARAMA.

Na Rev. Matiu Kapa mo nga raruraru o Hone Toia ma.

Tena pea nga takiwa mamao, kei te kimi mai, He aha te take o te hapai pu a Ngapuhi, ara, a Hone Toia, ki te taha pakeha? Kitea ake pea, he riri ki nga ture o te Koroni, Kao; tenei te utu mo te Patai. (1.) He whakaputake i te karaipiture. (2.) He takahi i te Atikara (Nga Whakarohu) 23. He mahi e rite ana ki a Teura ma (Mahi v. 86, 37). Tenei ke te korero. Tera he hapu, ko Ngatihau, ko Omanaia te kainga, he wahi no Hokianga, ko to ratou karakia o mua mai, he Weteriana. Otira, na nga mahi kapia, ka tata mai ki toku wahi, kia 5 maero te mamao atu i au. I runga i to ratou whakahe, ki nga tikanga o to ratou Hahi, ka wehe atu i to ratou ropu hei karakia ke, ko Hone Toia hei tumuaki. Ko te nakahi hei Karaiti. (Hoani iii. 14.) E toru wiki, i tae ai ahau ki te kauwhau ki taua iwi hei tawari maku i a ratou tikanga, nohea e ngawhere kua maro ke nga kaki. Ko nga mahi a nga minita, i whakaritea nei ma te hunga anaake i karangatia, nga iriiri nga Hakarameta nga marena me era atu mahi, kua tangohia e ratou. I mua, kotahi wahine a te tumuaki, no te wa e tumuaki ana, ka tango ia kia rua wahine mana, kua takahi i te kupu, kia kotahi wahine ma te tangata. Nawai te kii, ko nga tataramoa kia whakia i runga i nga karepa. Kua kino ratou ki te Hahi, me kino katoa ki nga tikanga e homai ana e te taha pakeha kia ratou. Noreira kua kore e whakaae ki nga ture o te Koroni, nei ra, kua mui ki te pu, mo nga taake a te kawana-tanga, koia na te tikanga, o taua raruraru.

Na Rev. Matiu Kapa, Kaikohe, Auckland

Tuparoa,

Hurao 16, 1898.

Kia Rev. Perere Peneti, Etita.

E hoa tena ra koe. Tenei kuakite iho i to taonga ia te Kupu Whakamarama kanui te pai o tenei whakamaharatanga mai kia penetitia tetahi ahua whakahaerenga mo te rui i tetahi wahi o te purapura a to tatou Ariki, ki nga marae whare i tena motu i tenei motu hoki o to tatou iwi Maori pakeha ano hoki. A, ehara i te mea kia tahuritia mai e te hunga kua ki nei te ngakau i era atu mea ke o te ao nei. Otira e hara tera i te mea e mutu ai te rui, a te kai rui i te kupu a te Atua, i te mea ko ia ano nana nei taua kupu hei mea kia tipu.

Kati ra ko koutou ano ko nga tangata i ako na nuitia ki nga tikanga o te Karaipiture, hei whakaputa mai ki te ao Maori e kite ai nga kanohi matapo, e rongu ai nga turi, e ngawari ai nga ngakau e pakeke ana. Kua mama tenei te ngakau i te mea kua ai he waka hei utanga mai mo a tatou taonga whakawairua e rongu ai te iti te rahi. Ma te atu e mea kia kaha, kia roa hoki ana ra e mahi ai. Tera ano e awhina atu i ta tatou taonga. Ki te tuku mai i te pepe kia au me tuku mai ki te poutapeta i Tuparoa.

Na to hoa,

Na Eruera Kawhia.

NGA TAMARIKI O TE AUTE.

I RUNGA i te whakaaro o etahi o nga tangata o tetahi wahi o te Wai-pounamu, ara o te Porowini o Nelson, tera e puta he painga ki nga morehu o te iwi Maori e noho nei i era takiwa, tae ana ta matou tono ki nga Mahita me nga tamariki kia haere mai ki enei takiwa hoki haereere ai.

No te 24th o Hune ka tae mai ki te waapu o Whakatu. I reira nga minita o to tatou Hahi e whanga atu ana i a ratou, ara a Rev. Tietetene, a Rev. Kemetone. a Rev. Peneti, me nga tamariki hoki o te Kareti o Whakatu (Nelson), me etahi atu tangata hoki e whanga ana i nga tamariki.

Huihui katoa ratou o to ratou ope i haere mai nei e rua tekau ma rua. Tekau ma iwi nga tamariki, e toru nga Mahita.

He maha nga hapu o aua tamariki; No Ngapuhi, No Waikato, No Te Arawa, No Ngati Porou, No Ngati Kahuhunu, No Ngati Awa, Maniapoto, me etahi atu.

Ko nga ingoa enei o nga tamariki:—P. H. Buck, H. Kohere, R. H. Balneavis, G. McGregor, Wi Taraira, Hamaka O'Brien, W. Pohio, J. Gerrard, A. Mitchell, S. Kape, Riwai Hiwinui, B. Kena, P. Amohau, R. Walker, W. Delamere, H. Wepiha, H. Potaka, T. Ngatai, Hare Paaka.

Ko nga ingoa o nga Mahita:—Ko Tatana (Mr. Thornton) ko Te Peka (Mr. Baker), Ko Ware Waitai.

Te taonga mai ano ki Nelson kua oti katoa te whakarite o nga kainga hei nohanga mo ratou. I noho katoa ratou ki nga kainga o nga pakeha tino nunui o Nelson. Ko etahi i te kainga o te Pihopa o Whakatu e noho ana, ko etahi i nga kainga o nga minita, ko etahi i te kainga o te Kai-whakawa o tenei whenua, ko etahi i te kainga o te Roia nui o konei; i noho katoa aua tamariki ki nga whare o nga tangata nunui o tenei whenua.